

2024KO EUROPA NEOLIBERALAK, SCHÄUBLEREN POLITIKA AUSTERIZIDA DU IPAR

Europar Batasuneko Ekonomia eta Finantza ministroen Ecofin kontseiluak arau fiskal zorrotzagoak ekarri dizkigu opari urte berriarekin. Pandemia ondorengo norabidea aldatu eta berriz ere inbertsio publikoa txikitzea eta herrialdeek murrizketak egin behar izatea ekarriko du politika *austeriziden* itzulerak, Wolfgang Schäuble ministro alemaniar hil berriak 2008ko krisiarekin inposatutakoaren bidetik. Beste aukera galdu bat sistema sakonean aldatzeko.

URKO APAOLAZA AVILA

Berlin, 2015eko udaberria. Mahaia-
ren alde batean Yanis Varoufakis,
greziar Finantza ministroa, Euro-
par Batasuneko bileretara larruzko ja-
kaz eta motorrean joateagatik soilik ez,
Greziako zorraren krisi betean Troika-ri
hortzak erakusteagatik ere ezagun egin
dena. Beste aldean, Wolfgang Schäuble
alemaniar Finantza ministro boteretsua,
austeritate politiken bultzatzaile nagusia.
Greziak 2009tik darama zorra zorraren
bidez estaltzen, Europako Batzordeak,
Europako Banku Zentralak eta Nazioar-
teko Diru Funtsak exijitutako murrizketa
hiltzaileak ezartzearen truk, baina bote-
rera iritsi berria den Syriza alderdi ez-
kertiarrek gupil zoro horrekin amaitu
nahi du. Orduan, Schäuble Michel Sapin
homologo frantziarrari serio begira, hau
dio bekokia mugitu ere egin gabe: “Ezin
da onartu hauteskundeek politika eko-
nomikoa aldatzea”. Ezezko borobila, *nein*.

Varoufakisek *Adults in the room* (Hel-
duak egongelan, 2017, Penguin) liburuan
kontatzen du pasarte hori, ekonomialari
greziarrak Europako establishment-aren
kontra egindako borrokari buruzko lan-
ean. “Ez zirudien kezka handirik sortzen
zionik greziar programa ezin zela bete
jakiteak –jarraitzen du liburuan-. Wol-
fgang Schäuble hauteskundeek ez zutela
garrantzirik pentsatzeak baino, harritu
ninduena izan zen hori bera onartzean
inolako eskrupulurik erakutsi ez izana”.

Gabon hauetan etxe batzuetan xanpain-
naz eta beste askotan ardo merkearekin

topa egiten genuen bitartean, abendu-
aren 26an hil da Schäuble, 81 urterekin eta
minbizia zuela. Argitzerako kafea azkar
hartu behar duen langile jendeak apenas
egingo zion kasu mugikorreko albisteari:
abizen ahoska ezinezko mandatarari euro-
par bat gutxiago... eta zer? Baina Varoufa-
kisek ondo pentsaturik zeukan beretzako
epitafio birtual bat: “Historiak gogor epai-
tuko du, baina ez bere politikari eta proiektu
suntsitzaileari men egin zietenak baino
gogorrago”, idatzi du bere blogean.

Schäublek pertsonifikatu zuen inork
baino hobe 2010eko hamarkadan Euro-
pako herrialde ortodoxoek, bereziki Ale-
maniak, inposaturiko “austeritate” poli-
tika, herritarrek pobretu eta murrizketen
bidez zerbitzu publikoak eraitsi zituen
benetako *austerizidua*. Gero COVID-19
pandemia etorri zen, eta krisi sozioeko-
logiko sakonek sistema hankaz gora ez
jartzeko politika espantsiboak erraztu di-
tuzte europar erakundeek hainbat urtez.
Baina tregoa eskuzabal horren ondoren
“normaltasunera” itzuli beharra dago.

Eta Europa neoliberallean normaltasu-
nak erran nahi du gerruntze fiskal estu bat
jartzea inguruan, hemen bai izan behar
da oso eskrupulosoak, antza. Ecofin Euro-
pako Ekonomia eta Finantza ministroen
kontseiluaren abenduaren 20ko bileran
hartu dute erabakia 27 herrialdeek: berriz
ere, gehienez %3ko defizita eta BPGreki-
ko %60ko zor publikoa eduki beharko
dute EBko kideek, Maastritcheko Itu-
neko “urrezko arauak” dioten moduan.

Ecofinen bileretan herrialde gogorrenen
jarrera nagusitu da, batez ere Alemania-
rena, baina baita Herbehereak, Austria,
Suedia eta Danimarkarena ere.

Hala ere, Bruselan berriz aktibatutako
Egonkortasunerako eta Hazkunderako
Itunean (EHI), “ihes-balbula” edo malgu-
tasun ukitu batez makillatu dute auste-
ritaterako itzulera: BPGrekiko %90etik
gorako zorra dutenek, euren zorra batez
beste puntu bat gutxitu ahal izango dute
urtero; eta %60-90eko tartean daudenek
urtero puntu erdia baino ez. Klausula ho-
rrek ahalbidetu du akordioa, Frantziak,
Espainiak eta Italiak onartu ondoren.

LURRERATZE BRUTALA

Nadia Calviño Espainiako Ekonomia mi-
nistro eta lehen presidenteordeak gida-
tu ditu Ecofinen bilerak ordu txikiak arte
–Espainiako Estatuari zegokiolako Euro-
par Batasuneko presidentetza 2023ko
bigarren seihilekoan-. Europeista amo-
rrotua eta “señoritoen laguna”, Madrilgo
prentsa ezkertiarrek sarritan deskribatu
duen bezala, ministro espainiarrak es-
katzen zuten hori eskaini die Alemaniari
eta bere belatz ordoliberalari. Orain, Euro-
pako Inbertsio Bankuko presidentea-
ren aulkitik begira daukagu.

Berrikitan Calviñok esan du Next Gene-
ration funtsak ezinbesteko izan direla “gure
herrialdea [Espainiako Estatu] berrerrai-
kitzeko”. Beste askorentzat, ordea, pande-
miarekin ezarritako politika fiskalak “pre-
karitatea, txirotasuna eta milioika lagun

NDF

WOLFGANG SCHÄUBLE

Alemaniko Finantza ministro ohia abenduaren 26an hil da. 2008ko krisiaren ondoren Europan inposaturiko austeritate politika eta murrizketen defendatzaile irmoena izan zen. Bera hil baino egun batzuk lehenago, Ecofin kontseiluak arau fiskal zorrotzetara itzultzea erabaki du, askorentzat aukera galdu bat dena pandemia osteko beste eredu ekonomiko bat abiatzeko Europan.

sufrimendua" eragin ditu, Zor Bidegabea Abolitzeko Komitearen (CADTM) webgunean Felipe Milinek idatzi duen gisan.

CADTMeko kideak *Le retour à la normale de l'austérité en Europe* (Austeritatearen normaltasunera itzulera Europan) artikuluan zedarritu ditu Ecofinek harturiko erabakien gako batzuk. Pandemia garaiko azken urteetako neurriak "marko kontzeptual neoliberal" beraren barruan hartu dira bere esanetan: laguntzak enpresa erraldoi gutxi batzuegana baino ez dira iritsi –"europar txapeldunak" deitzen diete hooliganen bufandak jantzita–, mundu mailako merkatuan lehiatu daitezten.

"Austeritatearen bidera itzulita, pandemia garaian aldaketarako sortu ziren aukerei atea itxi zaie –idatzi du Milinek–. 2008ko krisiaren sekuentziarekin ger-

tatu bezala, eredu neoliberalaren azken urteetako krisiak ez gaitu eraman sistemaren sakoneko erreforma batera, are gutxiago hura zalantzan jartzera".

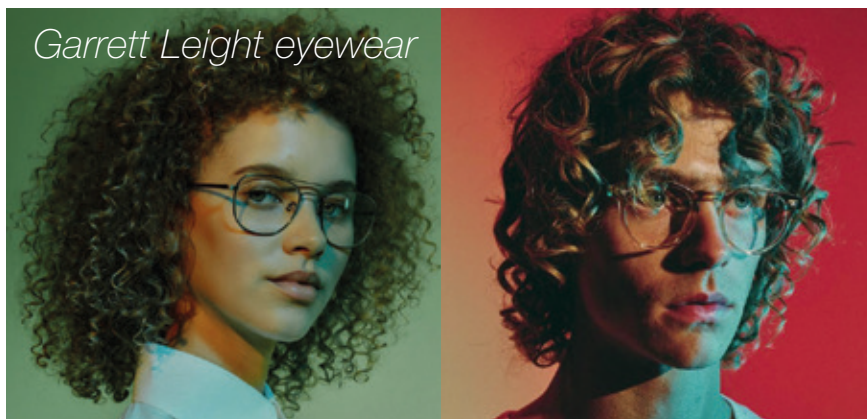
Dioskunez, gaur egungo inflazioaren arazoa ez du gehiegizko likideziak sortu, baizik eta hornidura kateen etenak, eta hortaz, austeritate politikak atzeraldiaren hasiera azkartu baino ez dute egingo. Hedabide ugarian txalotu duten uesteko EHiren malgutasunak, aurrezkiaren erreinu ilunera zenbait herrialdek –tartean Espainiako eta Frantziako Estatuek– egin beharko duten lurreratzea hain "brutala" ez izatea du helburu, besterik ez.

Eta orain, galdera da: diru publiko gutxiagorekin, nola beteko dute hitz emandako Europako Paktu Berdea? Horretarako 620.000 milioi euro beharko direla ziurtatu zuen Europako Batzordeak.

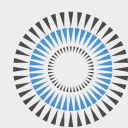
Alderdi berdeek eskatu dute arau fiskal berriek ez eragitea trantsizio energetikora bideratutako aurrekontuei –erregai fosilak gutxitzea helburu dutenei–, baina Calviñoren Ecofineko lagunek ez dute halakorik onartu. *Nein*.

Greenpeaceko Carlos García Paret ekonomialariak ahobizarririk gabe azaldu du *El Salto*-n: "Huts egin duten errezetekin, finantza ministroak tematuta daude kontu publikoen eta ekonomiaren osasun ona mantentzen, aldiz, ez dute zaintzen ekosistemen eta gizartearen osasuna". 2.0 austeritate "edulkoratura" itzultzea oso albiste txarra da ekologistarentzat.

Wolfgang Schäublek 2010eko hamarkadan hasitako *austerizidio*-aren bigarren kapitulu bat hasiko dugu beraz. Ongi etorri, hau 2024 urtea da, urte "normal" bat Europa neoliberallean. ●

Garrett Light eyewear

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia

T. 943 420 624

zinkunegioptika.com

